

Sygn. akt IV CZ 71/13

POSTANOWIENIE

Dnia 23 października 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mirosława Wysocka (przewodniczący)

SSN Antoni Górski (sprawozdawca)

SSN Agnieszka Piotrowska

w sprawie ze skargi pozwanej
o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku
Sądu Okręgowego w L.
z dnia 26 czerwca 2012 r., sygn. Akt [...],
w sprawie z powództwa małoletniej A. S.
przeciwko E. S.
o podwyższenie alimentów,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 23 października 2013 r.,
zażalenia pozwanej
na postanowienie Sądu Okręgowego w L.
z dnia 18 marca 2013 r.

uchyla zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w L. postanowieniem z dnia 18 marca 2013 r. odrzucił skargę pozwanej E. S. o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, jako niedopuszczalną.

W zażaleniu na to postanowienie skarżąca zarzuciła naruszenie prawa procesowego tj. art. 424³ k.p.c. przez jego błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie i uznanie, że wniesienie przez stronę tylko jednej skargi dotyczy każdej skargi – nie zaś skargi wniesionej skutecznie.

W konkluzji wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości, przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W przedmiotowej sprawie pozwana wniosła skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w L. z dnia 26 czerwca 2012 r. oddalającej apelację pozwanej od wyroku Sądu Rejonowego w L. z dnia 27 lutego 2012 r. Skargę tę Sąd Okręgowy w L. postanowieniem z dnia 7 września 2012 r. odrzucił z uwagi na nieuzupełnienie jej braków formalnych.

W dniu 10 grudnia 2012 r. skarżąca ponownie złożyła skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem tego samego prawomocnego orzeczenia.

Zgodnie z treścią art. 424³ k.p.c. od tego samego wyroku strona może wnieść tylko jedną skargę.

W judykaturze Sądu Najwyższego istnieje rozbieżność w interpretacji tego przepisu. W części orzeczeń przyjmuje się, że art. 424³ k.p.c. ma zastosowanie tylko w stosunku do skarg wniesionych skutecznie; w szczególności wniesienie skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, która została odrzucona, nie stoi na przeszkodzie ponownemu wniesieniu skargi od tego orzeczenia przez tę samą stronę (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia

18 stycznia 2006 r., III CNP 22/05, OSNC 2006, Nr 6, poz. 111; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 stycznia 2006 r., III CNP 26/05, niepubl.).

Pogląd przeciwny wskazuje, że w art. 424³ k.p.c. jest mowa o wniesieniu skargi, a nie o skutecznym wniesieniu. W związku z tym przyjmuje, że wniesienie skargi to złożenie pisma, które umożliwia sądowi podjęcie rozstrzygnięcia w jego zakresie, choćby było to rozstrzygnięcie tylko formalne (tak SN w postanowieniu z dnia 24 czerwca 2008 r. II CNP 55/08).

Sąd Najwyższy w obecnym składzie nie podziela stanowiska zajętego przez SN w postanowieniu z dnia 24 czerwca 2008 r.

Odrzucenie środka prawnego jest rozstrzygnięciem formalnym, a zatem w ogóle nie dochodzi do merytorycznego zbadania sprawy. Tym samym niedopuszczenie możliwości wniesienia kolejnej skargi podważałoby *ratio legis* art. 424³ k.p.c.

Nie stanowi wystarczającego argumentu stwierdzenie, że w regulacji dotyczącej skargi kasacyjnej brak jest przepisu odpowiadającego art. 424³ k.p.c. Brak odpowiednika art. 424³ k.p.c. wynika już z tego, że skarżący ma tam krótki czas na złożenie skargi. Mimo to przyjmuje się, że wniesienie skargi kasacyjnej, która została odrzucona, nie stoi na przeszkodzie ponownemu wniesieniu skargi od tego orzeczenia przez tę samą stronę, w terminie otwartym do wniesienia skargi (postanowienie SN z dnia 7 lutego 2013 r., II CZ 173/12, niepubl.).

Należy zatem uznać, że możliwość wniesienia przez stronę - lub na jej rzecz przez podmioty uprawnione (art. 424² k.p.c.) - tylko jednej skargi może dotyczyć jedynie skargi wniesionej skutecznie, tj. dopuszczalnej oraz nadającej się do poddania jej tzw. przedsądowi (art. 424⁹ w związku z art. 398⁹ i 424¹² k.p.c.), na którym zapada decyzja o przyjęciu jej lub odmowie przyjęcia do rozpoznania. Wniesienie przez tę samą stronę od tego samego orzeczenia skargi, która została z jakiegokolwiek powodu odrzucona, nie stoi na przeszkodzie ponownemu wniesieniu skargi od tego orzeczenia, jeżeli, oczywiście, zachowany zostanie termin przewidziany w art. 424⁶ § 1 k.p.c. Poczynione stwierdzenie upoważnia do wniosku, że choć skarga pozwanej jest jej kolejną skargą od tego samego

orzeczenia, to - zważywszy, że poprzednia skarga została odrzucona - nie można jej z tej tylko przyczyny odrzucić jako niedopuszczalnej.

Z tych przyczyn orzeczono jak w sentencji. Uchylając zaskarżone postanowienie nie orzekano o kosztach postępowania zażaleniowego, ponieważ nie jest to rozstrzygnięcie kończące postępowanie.